

Настанова Американського товариства гастроінтестинальної та ендоскопічної хірургії «Лапароскопічні втручання під час вагітності»*

Sunjay S. Kumar¹, Amelia T. Collings², Claire Wunker³, Dimitrios I. Athanasiadis⁴, Colin G. DeLong⁵, Julie S. Hong⁶, Mohammed T. Ansari⁷, Ahmed Abou-Setta⁸, Emily Oliver⁹, Vincenzo Berghella¹⁰, Vamsi Alli⁵, Imran Hassan¹¹, Celeste Hollands¹², Patricia Sylla¹³, Bethany J. Slater¹⁴, Francesco Palazzo^{1,15}

1 Відділення хірургії Університетської лікарні Томаса Джефферсона, Філадельфія, Пенсильванія, США

2 Відділення хірургії Університету Луїсвілля, Луїсвілл, Кентуккі, США

3 Відділення хірургії Університету Сент-Луїса, Сент-Луїс, штат Міссурі, США

4 Відділення хірургії Медичної школи Університету Індіани, Індіанapolis, Індіана, США

5 Відділення хірургії Медичного коледжу Університету штату Пенсильванія, Херші, Пенсильванія, США

6 Відділення хірургії лікарні New York-Presbyterian Queens, Нью-Йорк, Нью-Йорк, США

7 Школа епідеміології та громадського здоров'я медичного факультету Університету Оттави, Оттава, Онтаріо, Канада

8 Центр інновацій в галузі охорони здоров'я Університету Манітоби, Вінніпег, Канада

9 Відділ акушерства, гінекології та репродуктології Медичної школи Льюїса Каца при Університеті Темпл, Філадельфія, Пенсильванія, США

10 Відділення акушерства та гінекології Університетської лікарні Томаса Джефферсона, Філадельфія, Пенсильванія, США

11 Відділення хірургії Медичного центру Мерсу міста Сідар-Рapidс, Сідар-Рapidс, Айова, США

12 Відділення хірургії Центру медичних наук Техаського технічного університету, Лаббок, Техас, США

13 Відділення колоректальної хірургії лікарні Mount Sinai Health System, Нью-Йорк, штат Нью-Йорк, США

14 Кафедра хірургії Чиказького медичного університету, Чикаго, Іллінойс, США

15 Університ Томаса Джефферсона

Абстракт

Загальна інформація. За наявності у вагітних неакушерської патології, досить часто виникає невизначеність щодо вибору оптимальної клінічної тактики. Метою цієї настанови є розробка науково обґрунтованих рекомендацій з лікування вагітних із поширеною хірургічною патологією, такою як апендицит, захворювання жовчовивідних шляхів та запальні захворювання кишечника (ЗЗК).

Методи. Для вирішення цих питань Комітетом зі створення настанов Американського товариства гастроінтестинальної та ендоскопічної хірургії (SAGES) було скликано робочу групу, яка сформулювала п'ять ключових запитань та провела систематичний огляд і мета-аналіз літературних джерел. Після цього, відповідно до сучасних підходів щодо класифікації, розробки та оцінки рекомендацій, група експертів на основі фактичних даних сформулювала рекомендації. Якщо наявні докази вважались недостатніми, застосовували експертний висновок.

Результати. Група експертів погодила десять рекомендацій з лікування у вагітних апендициту, захворювань жовчовивідних шляхів та ЗЗК.

Висновки. Сформульовано умовні рекомендації на користь апендектомії порівняно з консервативним лікуванням апендициту, лапароскопічної апендектомії порівняно з відкритим втручанням та лапароскопічної холецистектомії порівняно з неоперативним лікуванням захворювань жовчовивідних шляхів і гострого холециститу. Ґрунтуючись на висновках експертів, рекомендовано у третьому триместрі вагітності здійснювати оперативне або консервативне лікування захворювань жовчовивідних шляхів, окрім гострого холециститу, та ендоскопічну ретроградну холангіопанкреатографію замість стандартного дослідження жовчних протоків у випадку симптоматичного холедохолітазу. Для вагітних і невагітних пацієнток із ЗЗК застосовуються однакові критерії здійснення невідкладного хірургічного втручання, і за його необхідності використовується відкритий, а не мінімально інвазивний доступ. Ведення вагітних з активними загостреними ЗЗК здійснюється мультидисциплінарною командою в закладах, де є фахівці з досвідом лікування цих захворювань.

Ключові слова: хірургічні втручання у вагітних, апендицит, холецистит, захворювання жовчовивідних шляхів, запальні захворювання кишечника, ендоскопічна ретроградна холангіопанкреатографія, ЕРХПГ.

*Опубліковано вперше в Surgical Endoscopy (2024) 38:2947–2963

<https://doi.org/10.1007/s00464-024-10810-1>

